

FORMAȚIA PROFESIONALĂ A ACTORULUI

ÎN DISCUȚIA CONGRESULUI I. T. I.

Institutul Internațional de Teatru (I.T.I.), a cărui rază de acțiune cuprinde azi 42 de state și a cărei activitate începe să răspundă scopurilor pentru care a fost creat, și-a ținut în luna iunie a acestui an cel de-al IX-lea Congres. Numeroasele delegații so-site la Viena pentru a participa la lucrările Congresului urmau să dezbată probleme deosebit de interesante și de importante pentru dezvoltarea teatrului în lume. Personalități de seamă din lumea artistică internațională au avut astfel prilejul să-și spună cuvântul în legătură cu problemele dramaturgiei, ale regiei și ale artei actorului, cu educația profesională a actorului și cu diferitele forme de organizare a activității teatrale și cu privire la relațiile existente în teatre. Trei probleme mari au format fondul discuțiilor: „Drepturile și îndatoririle regizorului față de autorul dramatic contemporan și clasic și față de actor”, „Rolul și importanța publicațiilor de specialitate «World Premières Mondiales» și «Théâtre dans le Monde» ca mijloace de informare indispensabile unei organizații ca I.T.I.” și „Formația profesională a actorului — educația și perfecționarea lui”.

Fiind preocupată mai mult de această din urmă problemă, am urmărit cu mare interes lucrările comisiei speciale care primise sarcina din partea comitetului executiv I.T.I. să analizeze situația educației profesionale a actorului în lume și să studieze măsurile ce s-ar putea lua pentru îmbunătățirea învățământului artistic. Confruntarea condițiilor materiale și morale, diferite de la o țară la alta, în care tineretul își face ucenicia de actor, compararea metodelor și programelor de învățământ în vigoare azi în diferite țări, precum și a rezultatelor obținute, au demonstrat superioritatea învățământului profesional oficial, importanța controlului asupra calității predării și necesitatea unui larg schimb de experiență între țări.

Michel Saint-Denis, un bun cunosător al problemelor de pedagogie teatrală, creator al școlii superioare de teatru de la Strassburg, de la Old Vic și în prezent organizatorul unei școli profesionale la New-York, a arătat, în cadrul unei ample expunerii,

condițiile grele în care viitorii actori trebuie să-și facă studiile în țările din Occident. Nevoii să-și asigure existența, studenții sînt totodată nevoii să facă față cheltuielilor cerute de pregătirea lor profesională — taxe și onorarii foarte ridicate, cărți și manuale, costume și accesorii etc. Michel Saint-Denis a arătat apoi condițiile de învățământ nesatisfăcătoare: înmulțirea cursurilor particulare conduse de oameni incompetenți, necalificați, neautorizați și necontrolați. Acestea constituie, după părerea lui, un adevărat scandal. În sfîrșit, slaba pregătire profesională a studenților, care în majoritatea lor nu stăpînesc elementele de bază ale tehnicii actoricești, nu au cunoștințe reale în problemele de cultură generală și nu se pot ridica la un nivel corespunzător cerințelor teatrului realist.

Situația înfățișată de profesorul american Campton Bell a relevat de asemenea lipsa în S.U.A. a unor universități de artă dramatică, care să promoveze actori calificați, învățământul artistic fiind asigurat fie de numeroasele școli private cu caracter comercial, fie de universitățile de medicină, drept, filologie etc., care inițiază cursuri auxiliare de teatru. Programul școlilor private se întinde pe o perioadă variind între șase luni și doi ani și se caracterizează prin forme de învățământ eclectice, neunitare și cu totul insuficiente pentru formarea unui actor.

Delegatul britanic Michael Mc Owan, subliniind existența la Londra a unor școli profesionale recunoscute pentru valoarea lor, a fost totuși de părere că școala ideală ar fi aceea atașată pe lîngă un teatru și avînd caracterul și fizionomia ei proprie. La rîndul ei, delegata Franței, Anne Vernon, a expus situația numeroșilor actori care nu cunosc elementele de bază ale profesiunii lor, nu știu ce să învețe, cum să învețe și de la cine să învețe măiestria artei dramatice.

Delegatul sovietic M. Markov a contribuit la clarificarea multor probleme, înfățișînd condițiile, metodele și rezultatele învățământului artistic în U.R.S.S. Experiența Uniunii Sovietice în acest domeniu, precum și materialele prezentate de delegația noas-

tră în legătură cu conținutul și forma de organizare a învățămîntului nostru artistic au constituit pentru numeroși ascultători un instructiv prilej de comparație, începutul unui valoros schimb de experiență.

Fiind solicitată să expun într-o emisiune radiodifuzată principiile care stau la baza învățămîntului nostru artistic, am arătat că unitatea de metode este unul din principiile fundamentale ale învățămîntului nostru, că această unitate comportă o mare varietate de mijloace pedagogice care tind să realizeze formarea multiplă și bogată în toate elementele sale a personalității artistice. Formarea personalității creatoare a tînărului student solicită o atenție deosebită; de aceea cadrele didactice corespunzătoare se aleg cu multă grijă dintre personalitățile de seamă din lumea artistică — artiști cu experiență bogată, a căror inteligență, cultură și sensibilitate favorizează dezvoltarea individualității tînărului student, descătușarea gîndurilor și sentimentelor sale intime, lărgirea orizontului său și pătrunderea sa adîncă în viața clocotitoare a ideilor și a faptelor. Călăuzit cu dragoste și pricepere pe drumul cunoașterii proprii și al cunoașterii lumii înconjurătoare, viitorul actor ajunge, la capătul anilor lui de studii, nu numai să stăpînească tehnica profesiunii sale, dar să și posede o structură personală distinctă, trăsături specifice în raport cu cele ale colegilor săi și mijloace

de expresie, bogate în nuanțe variate, personale, convingătoare.

Discuțiile în legătură cu formarea profesională a actorului au suscitat un viu interes printre delegați, majoritatea exprimîndu-și regretul că din lipsă de timp nu s-a putut studia mai adînc experiența personală a specialiștilor prezenți. Dorința de a continua discuțiile și de a obține rezultate concrete într-o problemă vitală pentru dezvoltarea teatrului pe plan internațional a determinat adunarea să sprijine cu toată căldura propunerea delegatului finlandez Arvi Kivimaa, privitoare la crearea unor seminarii internaționale de teatru, la care să participe profesori de artă dramatică și de alte discipline auxiliare din toate țările, spre a se confrunta metodele în vigoare, prin exemplificări practice. S-a spus cu acest prilej că în toate domeniile de activitate, seminariile internaționale s-au dovedit extrem de utile, că prezența laolaltă a oamenilor de specialitate din toate țările constituie un mijloc prețios de stimulare a capacităților individuale, o concentrare a intereselor comune, că asemenea întîlniri înarmează pe fiecare cu noi metode de muncă.

Socotind că și acest seminar poate contribui la canalizarea tuturor forțelor spre progresul învățămîntului artistic, pe plan internațional, s-a hotărît ca primul din aceste seminarii să aibă loc la Bruxelles în august 1962.

Dina Cocea

